

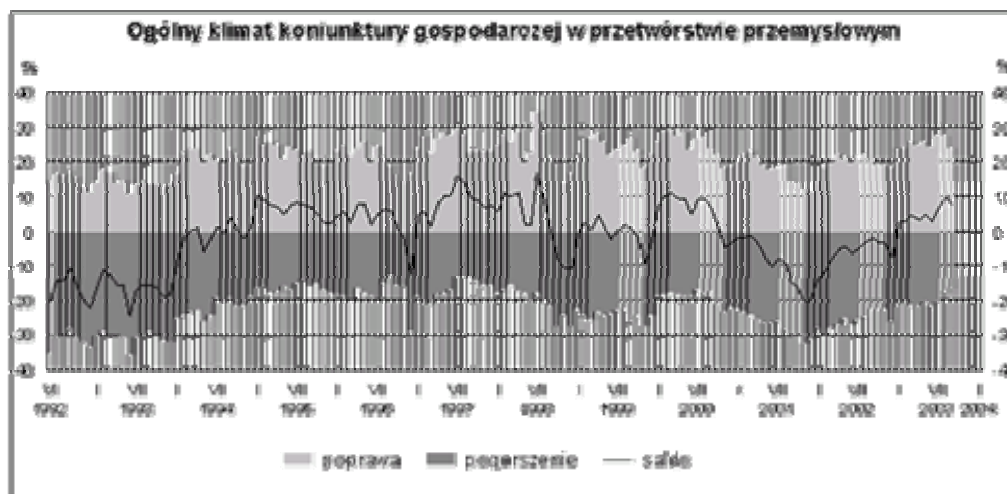
Koniunktura w przemyśle, budownictwie i handlu we wrześniu 2003 r.

Ocena ogólnego klimatu koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest wprawdzie we wrześniu ostrożniejsza niż w sierpniu, ale nadal pozytywna, lepsza niż w analogicznym miesiącu ostatnich sześciu lat. Na mniejszy optymizm producentów mają wpływ gorsze niż przed miesiącem oceny nowych zamówień i bieżącej produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Ostrożniejsze, choć nadal korzystne są też przewidywania dotyczące portfela zamówień i produkcji na najbliższe miesiące. Klimat koniunktury jest oceniany pozytywnie w przedsiębiorstwach obu sektorów własności, lepiej w firmach prywatnych niż w publicznych.

We wrześniu obserwuje się dalsze pogorszenie ogólnego wskaźnika koniunktury w **budownictwie**. Kształtuje się on wprawdzie nadal na poziomie dodatnim, ale niższym niż w analogicznym miesiącu poprzednich lat. Ostrożniejsze oceny koniunktury są wynikiem gorszych niż w sierpniu ocen bieżącego i przyszłego portfela zamówień oraz działalności budowlano-montażowej, a w konsekwencji i sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Ogólny klimat koniunktury w firmach publicznych jest lepszy niż w przedsiębiorstwach prywatnych.

We wrześniu ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** oceniany jest nadal negatywnie, na poziomie zbliżonym do odnotowanego w sierpniu, bardziej pesymistycznie niż przed rokiem. Na sytuację taką wpływają zbliżone do ocen z sierpnia negatywne oceny bieżącej i przyszłej sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw.

1. Przetwórstwo przemysłowe

We wrześniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie plus 7. Poprawę koniunktury sygnalizuje 23% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie - 16% (w sierpniu odpowiednio 27% i 17%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Ogólny klimat koniunktury jest oceniany pozytywnie w jednostkach obu sektorów własności, lepiej w przedsiębiorstwach prywatnych niż publicznych.

Sygnalizowany przez przedsiębiorstwa mniejszy niż przed miesiącem przyrost nowych zamówień jest wynikiem ostrożniejszych ocen krajowego portfela zamówień. Zamówienia zagraniczne są oceniane korzystnie, lepiej niż przed miesiącem. W konsekwencji, producenci rozszerzają bieżącą produkcję, w stopniu znacznie mniejszym niż w sierpniu. Prognozy portfela zamówień i produkcji są nadal korzystne, choć gorsze od poprzednich sprzed miesiąca. Producenci odczuwają nieznaczny niedobór zapasów wyrobów gotowych. Wraz z niewielkim zwiększaniem się we wrześniu opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorstwa odczuwają nieco większe trudności w bieżącym regulowaniu swych zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach oczekuje się poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstw, choć mniejszej niż przed miesiącem. Nadal należy spodziewać się redukcji zatrudnienia, na skalę nawet większą od prognozowanej w sierpniu. Ceny produkowanych wyrobów mogą wzrosnąć w stopniu nieco większym niż przewidywano przed miesiącem.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. Najlepiej oceniają koniunkturę producenci: masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 28 - spadek o 3 punkty), wyrobów z drewna (plus 20 - wzrost o 8 punktów), wyrobów włókienniczych (plus 19 - wzrost o 6 punktów), mebli (plus 12 - wzrost o 3 punkty), wyrobów chemicznych (plus 11 - wzrost o 1 punkt), artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych (plus 10 - utrzymuje się wartość z zeszłego miesiąca), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 10 - spadek o 2 punkty). Negatywne oceny formułują jedynie producenci: metali (minus 14 - spadek o 1 punkt), odzieży i wyrobów futrzarskich (minus 12 - spadek o 2 punkty), wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (minus 5 - spadek o 6 punktów), maszyn i urządzeń (minus 5 - spadek o 6 punktów).

Producenci **masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru** oceniają klimat koniunktury bardzo optymistycznie, choć nieco gorzej niż przed miesiącem. Zmniejszenie tempa przyrostu nowych zamówień powoduje, że producenci decydują się na niewielkie ograniczenie bieżącej produkcji. Korzystne przewidywania dotyczące przyszłego portfela zamówień i przyszłej produkcji są ostrożniejsze niż w zeszłym miesiącu. Producenci odczuwają pewien niedobór zapasów wyrobów gotowych. Mimo znacznego zmniejszenia trudności w ściąganiu należności od kontrahentów, utrzymują się trudności w terminowym regulowaniu przez jednostki bieżących zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa przedsiębiorstw może się poprawić, choć w stopniu mniejszym niż przewidywano w sierpniu. Przewidywany wzrost cen wyrobów produkowanych przez tę grupę producentów może być nieznaczny. Nadal należy spodziewać się zwolnień pracowników, jednak na skalę mniejszą niż przewidywano w ubiegłym miesiącu.

Ogólny klimat koniunktury w przedsiębiorstwach zajmujących się **włókiennictwem** oceniany jest przez producentów optymistycznie i lepiej niż przed miesiącem. Wynika to z istotnej poprawy ocen portfela nowych zamówień oraz bieżącej i przyszłej produkcji. Nadal utrzymują się bardzo wysokie oceny dotyczące przyszłego portfela zamówień i przyszłej produkcji. Zmniejsza się poziom nadmiernych zapasów wyrobów gotowych. Mimo znacznych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci regulują terminowo

swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy sytuacji finansowej wskazują na możliwość jej poprawy w najbliższych miesiącach, w stopniu nawet większym niż przewidywała prognoza z zeszłego miesiąca. Ceny produkowanych wyrobów mogą się nieznacznie obniżyć. Redukcje pracowników mogą być nadal znaczące, większe nawet niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca.

Producenci **mebli** oceniają we wrześniu swoją koniunkturę pozytywnie, lepiej niż w sierpniu. Na zwiększenie optymizmu tej grupy przedsiębiorców wpływa znaczny przyrost nowych zamówień i w konsekwencji rozszerzanie bieżącej produkcji. Odpowiednie prognozy są nadal optymistyczne, chociaż ostrożniejsze od przedstawionych w zeszłym miesiącu. Zmniejszają się zgromadzone w przedsiębiorstwach nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Producenci nie mają trudności zarówno w terminowym ściąganiu bieżących należności od kontrahentów, jak i w regulowaniu bieżących zobowiązań. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa tej grupy producentów może się poprawić, nawet w stopniu nieco większym niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca. Dyrektorzy przedsiębiorstw zamierzają dokonać niewielkich tylko redukcji zatrudnienia. Przewiduje się większy spadek cen mebli niż oczekiwano w poprzednim miesiącu.

Ogólny klimat koniunktury jest oceniany przez producentów **wyrobów chemicznych** optymistycznie, lepiej niż w zeszłym miesiącu. Bardzo korzystny portfel nowych zamówień wpływa na to, że producenci znacznie rozszerzają bieżącą produkcję. Również prognozy portfela zamówień i produkcji są korzystne, zbliżone do przedstawionych w sierpniu. Poziom zapasów chemikaliów określany jest jako nieznacznie przekraczający poziom wystarczający. Mimo mniejszych niż w sierpniu trudności w terminowym ściąganiu bieżących należności od kontrahentów, producenci odczuwają we wrześniu większe trudności przy terminowym regulowaniu swoich bieżących zobowiązań finansowych. Formułowane prognozy wskazują na możliwość niewielkiej poprawy w najbliższych miesiącach sytuacji finansowej w przedsiębiorstwach. W tej grupie jednostek należy oczekiwać dalszych redukcji pracowników i to na skalę większą niż przewidywały prognozy w sierpniu. Ceny chemikaliów mogą się nieznacznie obniżyć.

Nadal korzystnie oceniana jest koniunktura w przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe**. Odnotowywane ograniczenia nowych zamówień powodują, że zmniejsza się skala bieżącej produkcji. Odpowiednie prognozy są pozytywne, zbliżone do przewidywań sprzed miesiąca. Sygnalizowany jest nieznaczny nadmiar zapasów wyrobów gotowych. Producenci nie zgłaszają opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, odczuwają też nieco mniejsze niż w sierpniu trudności przy regulowaniu bieżących zobowiązań. W najbliższych miesiącach sytuacja finansowa tej grupy producentów może się nieznacznie poprawić. Dyrektorzy zamierzają nieco rozszerzyć dotychczasową skalę zwolnień pracowników. Przewiduje się, że ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą wzrosnąć.

Koniunktura w przedsiębiorstwach produkujących **pojazdy mechaniczne, przyczepy i naczepy** jest we wrześniu oceniana nieco lepiej niż przed miesiącem. Poprawa ta jest spowodowana głównie znacznie korzystniejszymi niż w sierpniu ocenami nowych zamówień i bieżącej produkcji. Odpowiednie prognozy są wprawdzie nadal optymistyczne, ale mniej korzystne niż przewidywania sprzed miesiąca. Duże opóźnienia w terminowym ściąganiu należności od kontrahentów powodują, że producenci napotykają we wrześniu na większe trudności z realizowaniem bieżących zobowiązań finansowych. Najbliższe miesiące mogą przynieść nieznaczną tylko poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Dyrektorzy przewidują niewielką obniżkę cen pojazdów mechanicznych, przyczep i naczep. Stan zatrudnienia w przedsiębiorstwach produkujących pojazdy mechaniczne, przyczepy i naczepy może natomiast nieznacznie wzrosnąć.

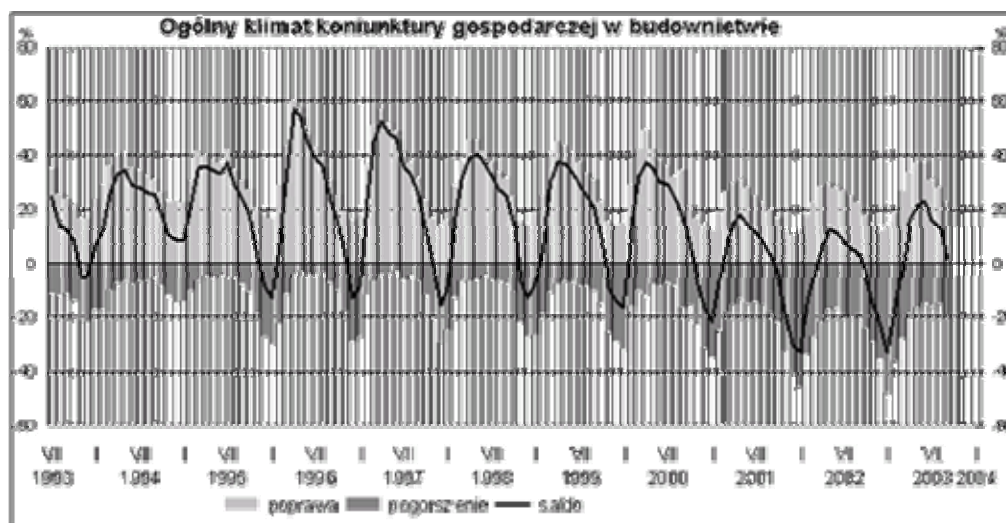
Producenci **skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych** oceniają swoją koniunkturę we wrześniu pozytywnie, choć znacznie gorzej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest dużo gorszymi niż przed miesiącem prognozami dotyczącymi portfela zamówień i przyszłej produkcji. Odpowiednie bieżące oceny wskazują na wzrost bieżącej produkcji w konsekwencji wzrostu nowych zamówień. Odnotowuje się niewielki niedobór zapasów wyrobów gotowych. Mimo istotnych opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, bieżące zobowiązania finansowe przedsiębiorstw są regulowane z mniejszymi trudnościami niż w sierpniu. Przewidywania dotyczące przyszłej sytuacji finansowej charakteryzują się niewielkim optymizmem. W nadchodzących miesiącach dyrektorzy przewidują utrzymanie dotychczasowego stanu zatrudnienia. Ceny wyrobów produkowanych przez tę grupę producentów mogą nieznacznie wzrosnąć.

Producenci **wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych** oceniają swoją koniunkturę negatywnie, gorzej niż przed miesiącem. Wpływają na to gorsze, niezadowolające oceny zarówno bieżącego i przyszłego portfela zamówień, jak i bieżącej oraz przyszłej produkcji. Poziom zapasów wyrobów gotowych jest oceniany przez producentów jako nadmierny. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest niezadowolająca; w stosunku do poprzedniego miesiąca zmniejszyły się wprawdzie opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów, ale trudności z bieżącym regulowaniem zobowiązań finansowych utrzymują się na poziomie sprzed miesiąca. Formułowane prognozy wskazują również na możliwość dalszego znacznego pogarszania sytuacji finansowej przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach. Skala zwolnień pracowników może być nieco większa niż wskazywały prognozy sprzed miesiąca. Możliwe jest też dalsze obniżanie cen wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych, na skalę nawet większą niż w sierpniu.

2. Budownictwo

Wskaźnik **ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się wprawdzie we wrześniu na poziomie dodatnim (plus 2), ale niższym niż w sierpniu, niższym też niż w

analogicznym miesiącu poprzednich lat. Wśród badanych przedsiębiorstw 23% sygnalizuje poprawę koniunktury, a 21% - jej pogorszenie (w sierpniu odpowiednio 28% i 15%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Przedsiębiorstwa publiczne oceniają koniunkturę lepiej niż firmy prywatne.

Po raz pierwszy od kwietnia br. przedsiębiorcy sygnalizują spadek **portfela zamówień** na roboty budowlano-montażowe. Firmy sektora publicznego oceniają bieżący portfel zamówień pozytywnie. Ogólna prognoza portfela zamówień na najbliższe trzy miesiące jest dużo mniej optymistyczna od przewidywań formułowanych w ubiegłym miesiącu. Prognozy przedsiębiorstw publicznych są negatywne, gorsze od przewidywań firm prywatnych.

Zarówno oceny bieżącej **produkcji budowlano-montażowej** jak i jej prognozy na najbliższe trzy miesiące są negatywne i gorsze od odpowiednich ocen sprzed miesiąca. Ograniczeń bieżącej produkcji nie odczuwają jedynie przedsiębiorstwa publiczne. Przyszłą produkcję oceniają negatywnie jednostki obu sektorów własności.

Bieżąca ogólna **sytuacja finansowa** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jest oceniana nadal negatywnie, bardziej pesymistycznie niż w sierpniu. Jedynie przedsiębiorstwa publiczne odnotowują niewielką poprawę swojej sytuacji finansowej. W ciągu najbliższych trzech miesięcy należy spodziewać się pogorszenia sytuacji finansowej jednostek budowlanych należących do obu sektorów.

W najbliższych trzech miesiącach przedsiębiorcy przewidują utrzymanie tempa spadku **cen realizacji** robót budowlano-montażowych na dotychczasowym poziomie. Firmy publiczne spodziewają się nawet przyspieszenia tempa spadku cen.

Nadal utrzymuje się spadkowa tendencja zatrudnienia w budownictwie, przy czym skala przewidywanych na najbliższe miesiące redukcji **pracowników** może być bardziej znacząca aniżeli prognozowano w ubiegłym miesiącu, zarówno w przedsiębiorstwach publicznych jak i prywatnych.

W stosunku do popytu oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy około 27% przedsiębiorstw budowlanych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt wysokie, 65% jako wystarczające, a 8% jako zbyt niskie. Opinie te są zbliżone do ocen wyrażanych przed miesiącem. Przed rokiem odpowiednie wskaźniki kształtowały się następująco: 28%, 64%, 6%.

Ogólny klimat koniunktury gospodarczej w handlu detalicznym

Przedsiębiorstwa handlowe sygnalizują nadal ograniczenia bieżącej sprzedaży, choć nieznacznie mniejsze niż miesiąc wcześniej. W konsekwencji nieco mniejsze są trudności w terminowym regulowaniu zobowiązań finansowych. W najbliższych miesiącach sprzedaż może być nadal ograniczana w skali nieznacznie nawet większej niż przewidywano w sierpniu. Utrzymywać się będzie niezadowolająca sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Odnotowywany niedobór bieżących zapasów zwiększa się w stosunku do tego, jaki notowano w ubiegłym miesiącu. Mimo to, przyszłe zamówienia na towary będą ograniczane w stopniu większym niż prognozowano w sierpniu. Bieżące ceny towarów obniżają się w tempie wolniejszym niż miesiąc wcześniej. Przewiduje się, że w najbliższych miesiącach ceny będą rosły, ale wolniej niż prognozowano w sierpniu. Skala zwolnień pracowników może być większa niż przewidywano w ubiegłym miesiącu.

Wszystkie grupy jednostek handlowych według klas wielkości, poza jednostkami dużymi o liczbie pracujących 250 i więcej osób, oceniają koniunkturę negatywnie. Dla jednostek dużych wskaźnik koniunktury wynosi plus 7 (plus 11 w sierpniu). Najbardziej pesymistyczne oceny formułują jednostki najmniejsze o liczbie pracujących do 9 osób (minus 29 we wrześniu, minus 30 przed miesiącem), najmniej pesymistyczne - jednostki średnie o liczbie pracujących 50-249 pracujących (wskaźnik utrzymał się na poziomie z zeszłego miesiąca - minus 4). W jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób wskaźnik koniunktury kształtuje się na poziomie minus 13 (przed miesiącem minus 12).

W jednostkach **o liczbie pracujących 250 i więcej osób** bieżąca sprzedaż jest oceniana negatywnie, jednak lepiej niż w sierpniu. W efekcie, poprawia się - ciągle niezadowolająca - sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Prognozy wskazują na możliwość wzrostu sprzedaży w najbliższych miesiącach. W konsekwencji, zwiększą się zamówienia towarów u dostawców, chociaż na skalę nieznacznie mniejszą niż przewidywano w sierpniu. Prognozy sytuacji finansowej przedsiębiorstw są pozytywne i lepsze niż przewidywano przed miesiącem. We wrześniu obniżają się ceny towarów oferowanych przez tę grupę jednostek, przy czym spadek ich jest nieco szybszy niż w sierpniu. W najbliższych miesiącach przewidywany jest jednak ponowny wzrost cen towarów. Skala redukcji zatrudnienia może być znacznie większa niż prognozowano w ubiegłym miesiącu.

W porównaniu z ubiegłym miesiącem zmniejszają się trudności w sprzedaży towarów w przedsiębiorstwach **o liczbie pracujących do 9 osób**, choć są one nadal znaczące. W konsekwencji sytuacja finansowa tej grupy jednostek jest nieco mniej niezadowolająca niż w sierpniu. Pogłębiają się natomiast negatywne oceny przyszłej sprzedaży. Odczucia w zakresie przyszłych zdolności do regulowania zobowiązań finansowych są równie negatywne jak w ubiegłym miesiącu. Odnotowuje się znaczny niedobór bieżących zapasów towarów, jednak w najbliższych miesiącach zamówienia na towary będą nadal ograniczane i to nawet w większym stopniu niż przed miesiącem. Jednostki sygnalizują wolniejszy spadek cen oferowanych towarów. Na najbliższe miesiące przewiduje się tylko niewielki spadek cen. Skala redukcji zatrudnienia może być mniejsza niż przewidywano w sierpniu.

Negatywne są też oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego. Najmniej pesymistyczny wskaźnik koniunktury notuje się w branży: pojazdy mechaniczne (minus 11 we wrześniu wobec minus 8 w sierpniu), najbardziej pesymistyczny - w branży: włókno, odzież, obuwie (minus 30 wobec minus 34 w ubiegłym miesiącu). Wskaźnik koniunktury w branży: żywnościowej kształtuje się na poziomie minus 21 (wobec minus 16 przed miesiącem), a w branży: meble, rtv, agd na poziomie minus 14 (wobec 0 w sierpniu).

Przedsiębiorstwa sprzedające **żywność** sygnalizują we wrześniu mniejsze niż w ubiegłym miesiącu ograniczenie bieżącej sprzedaży towarów. Sytuacja finansowa tej grupy jednostek jest nadal niezadowolająca i jej oceny utrzymują się na poziomie podobnym do odnotowanego w sierpniu. W najbliższych miesiącach może nastąpić bardziej znaczący spadek sprzedaży. Utrzymująca się trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstw w najbliższych miesiącach pogorszy się. Mimo sygnalizowanego niedoboru zapasów towarów, w

najbliższych miesiącach zamówienia towarów u dostawców będą ograniczane, w stopniu nawet większym niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. We wrześniu tempo wzrostu cen żywności jest nieco wolniejsze niż przed miesiącem. W najbliższych miesiącach ceny mogą wzrastać, choć w tempie znacznie wolniejszym niż przewidywano w sierpniu. Należy też oczekiwać dalszych redukcji zatrudnienia, na nieco większą skalę w stosunku do przewidywań z ubiegłego miesiąca.

Obserwowany we wrześniu spadek sprzedaży **pojazdów mechanicznych** jest większy niż w ubiegłym miesiącu. Na najbliższe miesiące przewiduje się utrzymanie tej sprzedaży na obecnym poziomie. W konsekwencji można oczekiwać, że zamówienia na towary u dostawców będą bardziej ograniczane niż przewidywano miesiąc wcześniej. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana dużo gorzej niż w sierpniu. Formułowane prognozy wskazują na możliwość jej dalszego pogorszenia w najbliższych miesiącach. We wrześniu notuje się szybki spadek cen na pojazdy mechaniczne. W najbliższych miesiącach ceny te mogą nieznacznie wzrosnąć. Kierujący przedsiębiorstwami zapowiadają też dalsze redukcje zatrudnienia, znacznie większe niż prognozowano w sierpniu.

Negatywne oceny bieżącej sprzedaży w jednostkach branż: **meble, rtv, agd** są we wrześniu znacznie gorsze niż w sierpniu. W najbliższych miesiącach oczekuje się wprowadzić wzrostu sprzedaży tej grupy towarów, ale mniejszego niż przewidywano przed miesiącem. W konsekwencji, przy notowanym we wrześniu nadmiernym poziomie zapasów towarów, przyszłe zamówienia na towary wzrosną tylko nieznacznie, w stopniu wyraźnie mniejszym niż prognozowano przed miesiącem. Bieżąca sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest negatywnie, gorzej niż w sierpniu. Odpowiednie prognozy na najbliższe miesiące są również pesymistyczne. Odnotowywany jest niewielki spadek cen towarów. Na najbliższe miesiące przewidywany jest dalszy ich spadek. Formułowane prognozy wskazują, że liczba zatrudnionych pracowników może w najbliższych miesiącach nieznacznie wzrosnąć.

W jednostkach branż: **włókno, odzież, obuwie** odczuwa się mniejsze niż przed miesiącem ograniczenie bieżącej i przyszłej sprzedaży. W konsekwencji, mniej pesymistyczne są oceny bieżącej i przewidywanej sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Poziom zapasów towarów tej grupy przedsiębiorstw jest uznawany we wrześniu za niewystarczający, jednak spadek przyszłych zamówień na towary będzie utrzymywać się na istotnym poziomie, podobnym do prognozowanego w ubiegłym miesiącu. Bieżące ceny towarów obniżają się, a odpowiednie przewidywania na najbliższe miesiące wskazują na możliwość dalszego spadku. Redukcje pracowników mogą być mniejsze w porównaniu do prognoz z sierpnia.